

Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo 2016

Vedtaget af Kommunalbestyrelsen
17.08.2016. rev.2023

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Lovgrundlag og håndhævelse.....	4
3. Indsatsområde.....	4
4. Tidsfrister for bekæmpelse	5
5. Kæmpebjørnekloens biologi	5
6. Vejledning i bekæmpelse af kæmpebjørneklo.....	5
7. Advarsel.....	7
8. Vil du vide mere	8

1. Indledning

Kæmpebjørneklo hører ikke naturligt hjemme i Danmark. Planten blev importeret som prydblante og landbrugsafgrøde fra Kaukasus sidst i 1800-tallet. Siden har kæmpebjørnekloen spredt sig kraftigt i Danmark.

I de seneste årtier har den bredt sig voldsomt især langs åer, på græsningsarealer, langs nogle af byens veje og på støjvolde. Naturtilstanden forringes og den tilsigtede brug af arealerne hindres.

Dette har også været tilfældet i Glostrup kommune, hvor de største bestande har været omkring Ejby Mose samt støjvolden langs motorvejen. Desuden findes der spredte bestande omkring levende hegn og banelegemer.

Glostrup Kommunes indsats gennem de 10 år har betydet, at bjørneklo er i tilbagegang og flere steder er den udryddet. Især har en effektiv bekæmpelse gennem de sidste 5 år omkring Ejby mose, medført, at der nu er langt færre bestande omkring mosen og bestandene er nu under kontrol. Det er dog vigtigt at fortsætte bekæmpelsen, da blot en enkel plante kan smide op til 20.000 frø.

Kæmpebjørnekloen er uønsket af flere årsager, den breder sig voldsomt i naturen, den udkonkurrerer alle andre plantearter, den er kun levested for meget få dyrearter og den kan give alvorlige hudskader ved berøring.

Kommunen mål med indsatsplanen er at få reduceret bestandene så kraftigt, at der kun vil forekomme relativt få enkeltstående planter med stort indbyrdes afstand.

Denne indsatsplan erstatter tidligere Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo 2011 – 2015.

Indsatsplanen er justeret i 2023 på grund af Bekendtgørelse nr. 842 af 23. juni 2017 om bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo. Den nye bekendtgørelse giver mulighed for, at Glostrup Kommune kan foretage bekæmpelse hos private lodsejere for dennes regning. Opkrævningen kan ikke overstige 3,81 kr. pr m² (2016-priser) med mindre der er veldokumenteret begrundelse for en højere pris.

Forekomst af kæmpebjørneklo ved Ejby Mose 2010 og afdækning af samme lokalitet i marts, 2011.

2. Lovgrundlag og håndhævelse

Ifølge bekendtgørelse om bekæmpelse af kæmpebjørneklo (nr. 862 af 23. juni 2017) kan ejere af arealer med kæmpebjørneklo pålægges at bekæmpe planten på de områder, der er udpeget i indsatsplanen.

Glostrup Kommune fører tilsyn med, at indsatsplanen bliver overholdt. Det betyder, at kommunen til en hver tid har adgang til arealer i indsatsområdet mod forevisning af legitimation. Det betyder også, at kommunen kan påbyde den enkelte lodsejer at foretage bekæmpelsen. Ejeren/brugeren har en frist på 14 dage til at foretage bekæmpelsen fra modtagelsen af påbuddet. Glostrup Kommune kontrollerer efterfølgende, om påbuddet er efterkommet.

En eventuel klage over påbuddet har ikke en opsættende virkning herpå. Det vil sige, at en klage ikke fritager klageren for at overholde påbuddet, indtil Miljøstyrelsen træffer sin afgørelse. Hvis man undlader at efterkomme påbuddet om at foretage bekæmpelse af kæmpebjørneklo, kan kommunen udføre en selvhjælpshandling, ved at bestille en entreprenør til at udføre arbejdet og sende regningen til ejeren / brugeren.

Opkrævningen kan ikke uden en veldokumenteret begrundelse overstige en maksimumspris på 3,81 kr. pr m² (2016 priser) væsentligt. Maksimumsprisen reguleres årligt med nettoprisindekset for januar måned.

3. Indsatsområde

Indsatsplanen er gældende for hele Glostrup Kommune. Det medfører, at alle grundejere, såvel private som kommunale er omfattet af denne indsatsplan.

For de i indsatsplanen udpegede områder stiller bjørneklobekendtgørelsen krav til, at den enkelte plante indenfor indsatsområdet dør. Bekæmpelsen skal endvidere udføres på en sådan måde, at den enkelte plante på intet tidspunkt i indsatsperioden reproducerer sig selv.

4. Tidsfrister for bekæmpelse

Kæmpebjørneklo kommer tidligt frem om foråret og allerede sidst i marts begynder planter at komme til syne. En tidlig indsats vil gøre det lettere at holde trit med bestanden af kæmpebjørneklo.

For bekæmpelse af kæmpebjørneklo gælder følgende tidsfrister:

1. bekæmpelse skal være foretaget inden den 1. maj
2. bekæmpelse skal være foretaget inden den 1. juni
3. bekæmpelse skal være foretaget inden den 1. juli
4. bekæmpelse skal være foretaget inden den 15. august

5. Kæmpebjørnekloens biologi

Kæmpebjørneklo er med sine 2-5 meter høje stængler den største skærmpolte i vores natur. Planten kan kendes på de store skærme og fligede grundblade (op til 1,5 meter lange). Stængelen er hul med spredte stive hår og røde pletter.

Kæmpebjørneklo er en flerårig plante, men blomstrer kun én gang og dør, når den har sat frø. Kæmpebjørneklo blomstrer i juni/juli og frøene spredes fra august til oktober. Planten formerer sig kun ved spredning af frø. Hver plante sætter ca. 20.000 frø, hvilket kan betyde mange planter året efter. Nyere forskning har vist, at størstedelen af frøene spirer inden for de første 2-3 år. Det er derfor vigtigt at planten forhindres i at sætte frø.

6. Vejledning i bekæmpelse af kæmpebjørneklo

Bekæmpelse af kæmpebjørneklo kræver, at den rigtige bekæmpelsesmetode vælges og at man gennemfører en systematisk indsats gennem flere år.

Nedenfor er beskrevet de forskellige metoder der er relevant for bekæmpelse af bjørneklo på arealerne i Glostrup. Glostrup Kommune benytter ikke pesticider til ukrudtsbekæmpelse af hensyn til drikkevandsforsyningen der er baseret på grundvand. Al ukrudtsbekæmpelse bør foregå uden brug af kemikalier, derfor indgå brug af pesticider ikke som en mulig metode.

Rodstikning

Rodstikning er en meget effektiv bekæmpelsesmetode, men den er samtidig meget tidskrævende og er derfor mest velegnet til små bestande af bjørneklo.

Udføres i april-maj, mens planterne stadig er små omkring halv meters højde. Ved rodstikning skæres rod mindst 10 cm under jorden med en spade. Det er vigtigt, at du skærer planten helt over og trækker den helt op, så du er sikker på, at planten ikke har rodkontakt og kan vokse videre.

Rodstikningen bør gentages efter en måned for at udrydde nye planter eller planter der har overlevet.

Slåning med le eller maskine

Slåning er en mindre effektiv metode og skal gentages flere gange over sommeren. Metoden er egnet på åbne, lettilgængelige arealer mellemstore bestande, hvor rodstikning er uoverkommelig og hvor afgræsning ikke er mulig.

Planterne slås med le eller maskine, når de er ca. en halv meter høje. Slåning skal gentages flere gange samme år, da planterne sætter nye skud og kan procedure frø fra ret lave planter.

En anden mulighed at vente, til lige inden planterne blomstrer. Så vil planterne have brugt så meget energi på at vokse sig store, at mange af dem dør, når de fældes. Man skal dog holde øje med, om der kommer nye skud. Hvis man kommer for sent i gang, kan frøene eftermodne på den fældede planter.

Undgå at bruge buskrydder med snøre, da denne ophivler en tåge af giftig plantesaft.

Skærmpapning

Skærmpapning er lige så effektiv som slåning af planten, men metoden er meget arbejdskrævende og tidspunktet for skærmpapning er afgørende for resultatet.

Skærmpapning bør bruges som en nødløsning, hvis der ikke er blevet bekæmpet tidligere på sæsonen eller hvis bekæmpelsen har fejlet.

Metoden anvendes bedst på områder med små bestande

Skærmene kappes i juni-juli, efter planten har smidt de hvide blomster, men før frøene modner. Hvis du kapper skærmene for tidligt, mens de blomstrer, er der større risiko for, at planten overlever eller at den når at sætte nye sideskærme.

Græsning

Græsning er en effektiv og miljøvenlig metode til bekæmpelse af store bestande af kæmpebjørneklo.

Metoden er egnet dér hvor forholdene muliggøre græsning og det er en optimal metode, da den samtidig tjener som effektiv naturpleje.

Ved græsning æder dyrene kæmpebjørnekloens overjordiske plantedele, hvilket medfører, at planten udsultes. Græsningstrykket skal være moderat til højt for at sikre at planten holdes nede hele sommeren. Det er vigtigt at bekæmpe eventuelle planter uden for hegnet.

Får er meget velegnet, som græsser og er gode på arealer med meget publikum. Her kan løse hunde dog være et problem, da hundene skræmmer fårene.

Afdækning med UV-tæt sort plastik

Afdækning med sort plast kan være en meget effektiv metode til bekæmpelse af en tæt bestand af planter, da det både dræbe planter og frøbank.

Til afdækning skal der bruges en speciel sort plastik, som solens UV-stråler ikke kan trænge igennem. Det kan købes i foderstofforretninger. Det er godt at udlægge plasten, så tidligt på året - gerne i marts, hvor planten er begyndt at spire.

Arealet ryddes for krat og kraftige stængler, så man kan lægge plastikken ud uden at ødelægge den. Herefter afdækkes arealet med plastik, som kan holdes på plads med fx jordklumper i plastiksække eller gamle bildæk. Plastikken skal ligge så løst henover planterne, at de kan vokse til omkring 1 m i højden, uden at plastikken gennembøres. Det er meget vigtigt at kontrollere, at plastikken ligger løst, eventuelt løsne den og samtidig kontrollere, at den slutter helt tæt i siderne, så der er ikke slipper lys ind

Når planten er vokset til omkring 1 m i højden vil den begynde at dø. Plastikken skal ligge omkring 2- 3 måneder. Det er vigtigt at gå arealet efter for spirer, når man har fjernet plastikken, især i kanten rundt vil der ofte være nogle planter, som skal fjernes/rodstikkes.

Det er vigtigt at tilse og kontrollere arealet de efterfølgende år, da der kan være enkelte individer der har overlevet.

7. Advarsel

Kæmpebjørneklo i god vækst indeholder store mængder af saft. Saften indeholder en række kemiske stoffer bl.a. fototoksin som ved kontakt med hud og sollys kan give varige skader i form af hududslæt.

Undgå enhver form for hudkontakt med planterne. Brug hansker, briller og dækkende vandtæt tøj.

Vær opmærksom på, at der kan være saft på handskerne eller tøjet, og du skal få det på huden når du skifter tøj

Brug gerne langskafte redskaber, de sikrer afstand fra planterne. Brug ikke buskrydder med snøre, da denne ophviler en tåge af giftig plantesaft.

Det sikrest at udføre bekæmpelse af kæmpebjørneklo, når det er overskyet

8. Vil du vide mere

Vil du vide mere kan læse om bekæmpelse af kæmpebjørneklo på Glostrup Kommunes hjemmeside: <https://www.glostrup.dk/borger/miljoe-energi-og-affald/natur-dyr-og-planter/bjoernekle>

eller på Naturstyrelsens hjemmeside: www.naturstyrelsen.dk

Hvis du har spørgsmål til indsatsplanen kan du kontakte Center for Miljø på miljo@glostrup.dk eller på tlf. 4323 6160